

Seletuskiri
RIIGIKOGU OTSUSE
"Villem Lapimaa Riigikohtu liikmeks nimetamine"
eelnou juurde

25. märtsil 2026 lahkus jäädavalt riigikohtunik Ants Kull. Riigikohtu esimees kuulutas kohtute seaduse (KS) § 53 lõike 2 alusel välja avaliku konkursi Riigikohtu liikme koha täitmiseks. Avalduste esitamise tähtajaks määrati 17. juuli 2026. Riigikohtuniku ametikohale kandideerisid Tallinna Ringkonnakohtu kohtunikud Janar Jäätma, Villem Lapimaa, Virgo Saarmets ja Veiko Vaske.

Tulenevalt KS § 55 lõikest 4 kuulas Riigikohtu esimees 11. septembril 2026 ära kohtute haldamise nõukoja arvamuse ja 15. septembril 2026 Riigikohtu üldkogu ning esitab Riigikogule riigikohtuniku ametisse nimetamiseks Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik V. Lapimaa kandidatuuri.

V. Lapimaa omandas 2022. aastal Tartu Ülikoolis *baccalaureus artium* kraadi (võrdsustatud magistrikraadiga) õigusteaduse erialal. Ta alustas oma teenistuskäiku kohtus 1999. aastal, töötades aastatel 1999–2003 Tallinna Halduskohtu ja Tallinna Ringkonnakohtu konsultandina ning aastatel 2003–2005 Harju Maakohtu kohtunikukandidaadi ja konsultandina. Aastatel 2005–2014 töötas ta Tallinna Halduskohtu kohtunikuna, olles aastatel 2006–2014 ühtlasi selle kohtu esimees. Riigikohtu üldkogu leidis 2015. aastal, et V. Lapimaa on kogenud ja tunnustatud jurist ja ta tuleb avaliku konkursi tulemusel üle viia Tallinna Ringkonnakohtu kohtunikuks. Aastatel 2017–2024 oli V. Lapimaa ka selle kohtu esimees ning alates 2024. aastast täidab ta Tallinna Ringkonnakohtu halduskolleegiumi esimehe ülesandeid. Kohtusüsteemis hinnatakse kõrgelt tema tööd õigusriigi põhimõtetele vastava kaasaegse ja tõhusa halduskohtumenetluse praktika kujundamisel.

V. Lapimaa on kahe aastakümne jooksul panustanud ka Eesti kohtusüsteemi arendamisse ning õigusemõistmise kvaliteedi ja kohtuhalduse edendamisse. Ta on juhtinud kohtu arengukava aastateks 2024–2030 koostamise töögruppi ning osalenud liikmena 2024. aasta kohtuhalduse reformi eelnõu töögrupis. Lisaks osales ta aastatel 2012–2013 kohtusüsteemi kvaliteedijuhtimise standardite väljatöötamise töögrupis, mille tegevus hõlmas kohtujuhtimise, kohtuhalduse ja kohtumenetluse hea tava kujundamist.

Samuti väärib esiletõstmist V. Lapimaa mitmekülgne ja pikaajaline tegevus kohtunike koolitamisel ja kohtunike rahvusvaheliste võrgustike töös osalemisel. Alates 2010. aastast on ta Tartu Ülikooli õppejõud ning lisaks on ta koolitanud halduskohtumenetluse ja -korralduse valdkonnas kohtunikke, kohtujuhte ja ametnikke. Ta on osalenud halduskohtumenetluse seadustiku (2013) ja Eesti Vabariigi põhiseaduse (2020) kommenteeritud väljaannete koostamisel ning ta on 2026. aastal koostama hakatud halduskohtumenetluse seadustiku uue kommenteeritud väljaande peatoimetaja. V. Lapimaa kuulub mitmesse Eesti ja Euroopa kohtunike erialaühendusse.

Eesti Vabariigi President Alar Karis tunnustas V. Lapimaad panuse eest Eesti kohtusüsteemi ja halduskohtumenetluse arengusse 2025. aastal Valgetähe IV klassi teenetemärgiga. Kohtunikukond tunnustas V. Lapimaad 2013. aastal Kohtu Teravaima Sule auhinnaga silmapaistva õigusemõistmise ja tema tehtud kohtulahendite kõrge kvaliteedi eest.

V. Lapimaa on kogenud ja tunnustatud jurist, kelle pikaajaline töökogemus kohtusüsteemis võimaldab tal oluliselt panustada nii Riigikohtu halduskolleegiumi kui ka põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi töösse ning Eesti haldus- ja riigiõiguse edasiarendamisse.

Põhiseaduse § 150 lg 2 alusel teen ettepaneku nimetada V. Lapimaa Riigikohtu liikmeks alates 1. jaanuarist 2027.

Villu Kõve
Riigikohtu esimees